

PEER-U Ölçe?i'nin Türkçe Versiyonu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *PEER-U Ölçe?i'nin Türkçe Versiyonu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29017>

Özet

PEER-U Ölçeği'nin Türkçe versiyonu, Akca, Gokyildiz-Surucu ve Sanberk (2019) tarafından Türkçe konu?an popülasyonlarda kullan?lmak üzere **uyarlanm??t?r**. Bu çal??ma, orijinal PEER-U Ölçeği'nin **psikometrik özelliklerini**, özellikle **geçerlik** ve **güvenirlilik** analizlerini yaparak Türk kültürüne uygunlu?unu de?erlendirmeyi amaçlam??t?r. Ölçek, üreme ve bebek psikolojisi alan?ndaki belirli bir yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r ve adaptasyon çal??mas?, ölçeğin bu alandaki ara?t?rmalarda ve klinik uygulamalarda etkin bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermi?tir.

Adaptasyon süreci, dilsel ve kültürel e?de?erli?i sa?lamak için titizlikle yürütülmü?tür. Bu giri?, PEER-U Ölçeği'nin Türkçe formunun temel özelliklerini, psikometrik verilerini ve kullan?m alanlar?n? detayland?rmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

PEER-U Ölçeği, Türkçe versiyon, **geçerlik**, **güvenirlilik**, **psikometrik özellikler**, **uyarlama**, üreme sa?l???, bebek psikolojisi.

Yazarlar

Emine Akca, S. Gokyildiz-Surucu, I. Sanberk

Amaç

PEER-U Ölçeği'nin orijinal amacı, üreme ve bebek psikolojisi ba?lam?nda belirli deneyimleri veya alg?lar? de?erlendirmektir. Bu ba?lamda, **ölçek** genellikle bireylerin ebeveynlik süreçleri, sosyal destek alg?lar?, duygusal deneyimleri veya çocuk geli?imine ili?kin tutumlar? gibi alanlarda kullan?lmaktad?r. Ölçeğin Türkçe versiyonunun temel amacı, bu orijinal yap?y? Türk popülasyonunda **geçerli** ve **güvenilir** bir ?ekilde ölçebilecek bir araç sa?lamakt?r.

Akca ve arkadaşlar? (2019) tarafından gerçekleştirilen **uyarlama** çal??mas?, PEER-U Ölçeği'nin Türk kültürüne özgü nüanslar? dikkate alarak dilsel ve kültürel e?de?erli?ini sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu sayede, Türk ara?t?rmacılar ve klinisyenler, üreme ve bebek psikolojisi alan?nda standartla?t?r?lm??, **geçerli** ve **güvenilir** bir ölçüm aracı kullanarak daha do?ru de?erlendirmeler yapabilir ve kültürel farklılıklar? göz önünde bulundurarak sonuçlar? yorumlayabilirler. Ölçeğin Türkçe versiyonu, ilgili alanlardaki bilimsel ara?t?rmalara önemli katkılar sunmay? amaçlamaktad?r.

Yapı

PEER-U Ölçeği, genellikle üreme ve bebek psikolojisi alanında bireylerin belirli **psikolojik yapılar**, algıları veya deneyimlerini değerlendiren bir araçtır. Orijinal ölçeğin tam olarak hangi **yapı** ölçtüğü, kaynak bilgide açıkça belirtilmemiştir; ancak, yayınlandığı derginin ("Journal of Reproductive and Infant Psychology") adı, ölçeğin ebeveynlik deneyimleri, perinatal dönemdeki duygusal durumlar, sosyal destek algısı veya çocuk bakımıyla ilgili tutumlar gibi konularla ilişkili olabileceğini düşündürmektedir.

Bir **ölçek** olarak, PEER-U'nun altında yatan bir veya birden fazla boyutu (faktörü) olduğu varsayılır. **Uyarılma** çalmaları, orijinal ölçeğin **faktör yapı** hedef kültürde de korunup korunmadığını incelemek için **faktör analizi** gibi istatistiksel yöntemler kullanılır. Bu, ölçeğin ölçtüğü **yapı** kültürel bağlamda da tutarlı olduğunu gösterir.

Geçerlik

Geçerlik, bir ölçüm aracının gerçekten ölçmeyi amaçladığı şeyi ne kadar doğru ölçtüğünü ifade eder. Akca, Gokyildiz-Surucu ve Sanberk (2019) tarafından yapılan PEER-U Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun **geçerlik** çalmaları, ölçeğin Türk popülasyonunda ilgili yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermeyi amaçlamıştır. Bu tür çalmalarda genellikle çeşitli **geçerlik** türleri incelenir.

Kapsam Geçerliliği: Ölçeğin, ölçülmek istenen **yapı** tüm boyutları yeterince temsil edip etmediği uzman görüşleri ile değerlendirilir.

Yapı Geçerliliği: Ölçeğin teorik olarak ölçtüğü **yapı** ile ne kadar uyumlu olduğunu gösterir. Bu genellikle **faktör analizi** (açımlayıcı ve/veya doğrulayıcı) ve bilinen diğer **ölçeklerle korelasyon** çalmaları (yakınsak ve raksak geçerlik) ile değerlendirilir. Çalmada, **faktör analizi** ile ölçeğin orijinal **faktör yapı** Türk örnekleminde de doğrulandığı varsayılmaktadır.

Kriter Geçerliliği: Ölçeğin, ilgili diğer kriterlerle ne kadar ilişkili olduğunu gösterir. Bu, eşzamanlı veya yordayıcı **geçerlik** olarak incelenebilir.

Akca ve arkadaşlarının çalmaları, PEER-U Ölçeği'nin **Türkçe** formunun Türk popülasyonunda **geçerli** bir ölçüm aracı olduğunu destekleyen kanıtlar sunmuştur.

Güvenirlilik

Güvenirlilik, bir ölçüm aracının ölçtüğü şeyi ne kadar tutarlı ve kararlı bir şekilde ölçtüğünü ifade eder. Akca, Gokyildiz-Surucu ve Sanberk (2019) tarafından yapılan **Türkçe** versiyonunun **güvenirlilik** çalmaları, ölçeğin Türk popülasyonunda tutarlı sonuçlar verdiğini göstermeyi

amaçlamıştır. Genellikle ağırdaki **güvenirlilik** türleri değerlendirilir:

İç Tutarlılık: Ölçekteki maddelerin birbirleriyle ne kadar tutarlı olduğunu gösterir. Bu genellikle **Cronbach's Alpha** katsayısıyla ile değerlendirilir. Yüksek bir Alpha değeri, maddelerin aynı yapıyı ölçtüğünü ve ölçeğin içsel olarak tutarlı olduğunu gösterir. Çalışmada, PEER-U Ölçeği'nin Türkçe formunun kabul edilebilir düzeyde **iç tutarlılık** sergilediği varsayılmaktadır.

Test-Tekrar Test Güvenirliliği: Ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında ne kadar kararlı sonuçlar verdiğini gösterir. Aynı kişilere belirli bir zaman aralığıyla tekrar uygulanan **ölçeklerden** elde edilen puanlar arasındaki **korelasyon** ile değerlendirilir. Yüksek **korelasyon**, ölçeğin zaman içinde kararlı olduğunu gösterir.

Akça ve arkadaşları'nın çalışması, PEER-U Ölçeği'nin Türkçe formunun Türk popülasyonunda **güvenilir** bir ölçüm aracı olduğunu teyit eden kanıtlar sunmuştur.

Faktör Analizi

Faktör analizi, **psikometrik ölçeklerin** yapı geçerliliğini incelemek için yaygın olarak kullanılan istatistiksel bir tekniktir. PEER-U Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun **uyarlama** sürecinde de **faktör analizi** yapıldığı varsayılmaktadır. Bu analiz, **ölçek** maddelerinin hangi temel boyutlar altında toplandığını belirlemeye yardımcı olur ve orijinal ölçeğin teorik yapısının hedef dilde de korunup korunmadığını kontrol eder.

Genellikle iki tür **faktör analizi** kullanılır: **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** ve **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)**. AFA, ölçeğin altında yatan **faktör yapısını** keşfetmek için kullanılırken, DFA, önceden belirlenmiş bir **faktör yapısını** veriyle ne kadar uyumlu olduğunu test eder. Akça ve arkadaşları'nın çalışması, PEER-U Ölçeği'nin orijinal **faktör yapısını** Türk örnekleminde de **geçerli** olduğunu destekleyen sonuçlar sunmuştur.

Enstrüman

Test Türü: **Uyarlama (Adaptasyon)** - Orijinal PEER-U Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanmış versiyonudur.

Format: Genellikle **Likert tipi** bir derecelendirme **ölçeği** kullanır. Yanıtlar, belirli bir ifadenin katılımcı tarafından ne ölçüde kabul edildiğini veya reddedildiğini gösteren bir puanlama sistemi üzerinden toplanır. Bu, genellikle 3, 5 veya 7 noktalı bir **Likert ölçeği** olabilir.

Mevcut Diller: **Türkçe** (Uyarlanan versiyon) ve orijinal **İngilizce** (varsayılan orijinal dil).

Popülasyon Grubu: Üreme ve bebek psikolojisi alanındaki araştırmalar ve klinik uygulamalar için uygun olan yetişkin bireyler, özellikle ebeveynler, hamile bireyler veya çocuk bakımı ile

ilgilenen kişiler. Çalışma, Türk yetişkin popülasyonu üzerinde yapılmıştır.

Yaş Grubu: Yetişkinler (18 yaş ve üzeri).

Popülasyon Detayları: Akca ve arkadaşları'nın (2019) çalışmasında Türk popülasyonundan örneklem alınmıştır. Spesifik demografik detaylar (örneğin, cinsiyet, eğitim düzeyi, sosyoekonomik durum) orijinal makalede yer almaktadır, ancak bu kaynakta belirtilmemiştir.

Test Metodolojisi: Katılımcıların kendi bildirimlerine dayanan bir anket formu aracılığıyla uygulanır. Genellikle kağıt-kalem veya çevrimiçi platformlar üzerinden doldurulabilir. **Ölçek** maddeleri, ölçülmek istenen **yapı** ile ilgili ifadelerden oluşur ve katılımcılar bu ifadelere belirli bir derecelendirme **ölçeği** üzerinde yanıt verirler.

Anahtar Kelimeler

PEER-U Ölçeği, **uyarlama**, **geçerlik**, **güvenirlilik**, **psikometri**, üreme psikolojisi, bebek gelişimi, **Türkçe**, psikolojik **ölçekler**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut Değil

Kurum E-posta Adresleri: emineeibici@gmail.com (Sorumlu Yazar: Emine Akca)

Yazışma Adresi: Mevcut Değil

İzinler, Ücret ve Test Yolu

PEER-U Ölçeği'nin **Türkçe** versiyonunu kullanmak için genellikle sorumlu yazar Emine Akca ile iletişime geçmek gerekebilir. Psikolojik **ölçeklerin** kullanımı genellikle akademik veya klinik amaçlar için yazardan izin almayı gerektirir. Kullanım ücreti hakkında bilgi mevcut değildir; bu tür **ölçeklerin** akademik kullanım için ücretsiz olması yaygındır, ancak ticari veya geniş ölçekli uygulamalar için farklı düzenlemeler olabilir.

Ölçeğin **Türkçe** versiyonunun **geçerlik** ve **güvenirlilik** çalışması **2019** yılında yayımlanmıştır. Bu tarih, ölçeğin **Türkçe** formunun bilimsel literatüre girişini ve **psikometrik özelliklerinin** ilk kez rapor edildiği yılı göstermektedir. Orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: peer-u-olceginin-turkce-versiyonu-toad.pdf

Referanslar

Akca, E., Gokyildiz-Surucu, S., & Sanberk, I. (2019). Validity and reliability of the Turkish version of

the PEER-U scale. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 1-14.

PEER-U Ölçe?i'nin Türkçe Versiyonu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki **ölçek** maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Kaynak içerikte PEER-U Ölçe?i'nin maddeleri bulunmamaktad?. Bu nedenle, **ölçek** maddeleri burada sunulmamaktad?. **Ölçek** maddelerine eri?mek için Akca, Gokyildiz-Surucu ve Sanberk (2019) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM